48 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2756 — ՇԱԲԱԹ — 1331 ՐԷՄԻԼ ԷՎԷԼ 2 — 1913 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 26 — 8 ՓԵՏՐՎԱՐ

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUME-I-EFKIAR
54, Grand' Rue de la S. Porte, 54
Constantinople
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՆ ԱՄԷՆ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ ՊԱՊԸ ՍԱԼԻ ՀԱՅՏԷՍԻՊ, ԹԻՒ 54
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԵՏ ՀԵՆՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանկական Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افکار ارمنجه یومی غزته
صاحب امتیاز اوحانس فرید
اداره‌خانه‌سی باب عالی جاده‌سنده نومرو ۵۴

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	ՏԱՐԿ.	ՎԵՑԱՄՍ.	ԵՌԱՄՍ.
Պոլսոյ համար	80 Ղ.	45	25 Ղ.
Դաւառներու համար	80 »	45	25 »
Արտասահմանի »	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 Ղրշ., մէկ աւելի դուելիք ծանուցմանց համար
ՄԱՄՆԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

10 ՓԱՐԱ — ✻ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ ✻ — 10 ՓԱՐԱ

ԳՐԻՍԲԻ, ՊԻԶՄԱՐՔ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Իտալացի նշանաւոր պետական մարդուն՝ Գրիսբիի յիշատակներուն և թուղթերուն երրորդ հատորը այս օրերուս հրատարակուեցաւ։ Վերջին ծայր հեռաքրքրական է, դլխաւորաբար Սրբոյ Զիւանակցութեան և Արեւելեան խնդրոյն վրայ, ինչպէս պիտի տեսնուի մեր թարգմանած խօսակցութիւններէն։

Գրիսբի գոհ չէր Պերլինի վեհաժողովէն, որ կ'անդամաւոր Թուրքիան, կը զրկեր Յունաստանը և կը խորտակեր Պալքանեան ուժերուն խուրձը՝ որոնք ոտք ելած էին 1875 յունիսին Բերակզրիին ազատութեան համար։ Քաղաքական ճառի մը մէջ Գրիսբի կ'ըսէր. «1878ին Եւրոպա զինադուլ մը կնքեց, ոչ թէ խաղաղութիւն Արեւելքի մէջ ազատութեանց խնդիրը լուծուած չէ։ կ'ըսուի.— Ռուսիա մինչեւ Ադրիական, Աւստրիա մինչեւ Եգեան ծով։ Զեմ ընդունիր երկայնաբանութիւնը։ Իտալիա պէտք է Աւստրիայ և Ռուսիոյ բարեկամը ըլլայ, բայց պէտք չէ հաւատի որ անոնք երկուքն ալ իրենց սահմաններէն անցնին։ Աւստրիա Պերլինի մէջ Պոսնա-Հերսէգով ընդունեց անխոցելի սահմանագլուխ մը դէպի Արեւելք. պէտք է ասով գոհ ըլլայ։ Գրիսբի հաւատարիմ մնաց այս ծրագրին իրրեւ նախարար. հակառակեցաւ Ռուսիոյ փորձերուն գերակշիռ ազդեցութիւն բանեցնելու Ռումանիոյ մէջ, բարեխանելով Պիզմարք իշխանին ատատարութիւնը, և Աւստրիան յորդորելով Պալքաններու սթափեցուցին երաշխաւորութեան։ Այս քաղաքականութիւնը օգնեց Պալքանեան պետութեանց կարգադրելու Թուրքիոյ հետ իրենց հին հակառակութիւնը իրենց սեփական ուժերով։ Այս կերպով կատարուեցաւ ինչ որ Գրիսբի զուշակած էր 1879ին. Պալքանեան պետութիւնները այսօր կը կազմեն անյաղթելի թաւմ մը ռուսական և աւստրիական փառասիրութիւններուն դէմ։

Վարը պիտի կարդանք երկու խօսակցութիւններ, զորս կրնանք պատմական անուանել, Գրիսբիի և Պիզմարքի միջեւ Արեւելեան խնդրոյն վրայ։ Գրիսբի 1888ին կ'ընկերանար Ումպերթօ թագաւորին դէպի Պերլին ուր կ'այցելէր Վիլհէլմ Ա. ծերունի կայսեր, որ անկէց առաջ այցելած էր Հռոմ։

Այս երկու խօսակցութիւնները քաղուած են Գրիսբիի յուշատետրէն։ Թէեւ Արեւելեան խնդիրը շրջաններէ անցած է այդ թուականէն ի վեր, երկու պետական մարդոց փոխանակած տեսութիւնները այսօր տակաւին խորհելու նիւթ կուտան և անոնց գաղափարներէն մէկ քանին արդի ժամուս կը ներշնչեն Պերլինի և Հռոմի քաղաքականութիւնը։ Ուրեմն առնենք այդ խօսակցութիւնները ամբողջովին։

22 Մայիս 1889

ժամը 4.15ին կ'երթամ Պիզմարք իշխանին մօտ։

Իշխանը, ինչպէս նախորդ խօսակցութիւններուն մէջ, Պալքաններուն մէջ Ռուսիոյ ծրագիրներուն վրայ կը խօսի։

Պիզմարք.— Պէտք չէ արգիլել Ռուսիան Կ. Պոլիս երթալէ. իր արդի դիրքին մէջ Ռուսիա անյարձակելի է։ Իսկ Վոսփորի վրայ պիտի տկարանայ և կըրնայ դիւրաւ յաղթահարուիլ,

Գրիսբի.— Բայց Ռումանիան և Պուլկարիան իր օրոը պիտի ըլլան։ Կը հաւատանամ թէ ռուսական Սալթանի մը օրով այս գործը դիւրին պիտի ըլլայ, բայց Եւրոպա պիտի կորսնցնէ։

Պիզմարք.— Եթէ Ռուսիան ազատ թողունք, Ֆրանսա անկէց պիտի բաժնուի, և այս կերպով պիտի ազատուինք մեծ պատերազմէ մը։ Բայց եթէ Ռուսիան արգիլենք առաջ քալելէ, պիտի իյնայ կալիցիոյ վրայ և ընդհանուր տագնապ մը պիտի ունենանք։

Գրիսբի.— Ռուսիա ո՞րչափ զօրք ունի սահմանագլուխը։

Պիզմարք.— 200,000 մը սահմանագլխին վրայ, 300,000 Աւստրիոյ կողմը, Ռումանիոյ սահմանագլուխը զօրք չունի։ Դուք բնաւ որսի չէ՞ք գացած։ Պէտք է որսին ոտաւել վրան հրացան պարպելու համար։ Ուրեմն մի՛ փութաք, և թողէք որ իրերը ժամանակին հետ պարզուին։

«Ռուսիա Կ. Պոլիսը կ'ուզէ, և պէտք է թողուլ որ երթայ հոն։ Մենայ որ շարժեր Վոսփորի համար մաքոգ ըլլայ։ Սալթանը պէտք է թողուլ իր բախտին։ Երբ Ռուսք Կ. Պոլիս ըլլան, Սալթանը անոնց թեւարկութեան պիտի համակերպի։ Բաւական է որ պալատական դիւրութիւնները ձգուին։

Գրիսբի.— Սակայն դժբախտութիւն մը պիտի ըլլայ Դանուբեան փոքր Պետութեանց համար, որոնք կուլ պիտի տրուին։

Պիզմարք.— Ո՛չ, Ռուսիա անոնց պիտի չդպչի։ Իր նպատակն է միայն հոն ուենալով օրթոտոքս իշխանութիւն։

Գրիսբի.— Բիւ տեսնէն կարգը Ռումանիոյ պիտի դայ։ Կարոլ թագաւորին կացութիւնը խախուտ է, և ռուսասէր կուսակցութիւնը դաթեալ ցոյց կուտայ իր հին ձգտումը հաւատարիներուն մէկը դնելու գահուն վրայ։

Պիզմարք.— Ռումէնները աւելի հեռուն կ'երթան. պիտի ուզեն պետական միութիւնը խորտակել և երկու պզտիկ պետութիւն չինել երկու մայրաքաղաքներով — Եաշ և Պուքրէշ։

Յայտնի օրը, խօսակցութիւնը շարունակուեցաւ, և Գրիսբի ընդհատուած տեղէն սկսաւ։

Գրիսբի.— Լորա Սալիսբրիի չէ՞ք հաղորդած բնաւ երեկ ինձի բածին։

Պիզմարք.— Ո՛չ, բայց խօսած եմ այդ մասին Աւստրիոյ կայսեր հետ։

Գրիսբի.— Եւ ինչ եղաւ իր պատասխանը։

Պիզմարք.— Կայսրը կը կարծէ թէ պէտք չէ թողուլ որ Ռուսիա Կ. Պոլիս երթայ, այլ պէտք է ոտիկել։ Կայսրը կը վախնայ Մաճառներէն, որոնք կը հակառակին Ռուսերուն Վոսփորի վրայ հաստատուելուն, սակայն այս մասին ազէկ չեն խորհիր։ Ռուսիա Վոսփորի վրայ պիտի տկարանայ։ Վերջ ի վերջոյ ինք ալ պիտի ըլլայ ան Տէրութիւններուն պէս, որոնք Վոսփորի վրայ հաստատուած են։

Գրիսբի.— Բայց հռոմէական կայսրերը դարերով հոն եղած են, ինչպէս Թուրքը, և ո՞րքան ալ տկար է այս վերջինը, ոչ ոք կրցած է դուրս հանել զայն անկէց։

Պիզմարք.— Որովհետեւ չենք ուզած հանել, որովհետեւ Եւրոպա միշտ հակառակած է Ռուսերուն յառաջխաղացման։ Ռուսիա այս անգամ ցամաքի ճամբով Կ. Պոլիս պիտի չերթայ, այլ ծովու ճամբով։

Գրիսբի.— Կը կարծէ՞ք թէ Սեւ Ծովու ազատ նաւատրմիրը զօրաւոր ըլլայ։

Պիզմարք.— Պիտի ըլլայ։ Երկու տարիէն իր արդի մարտանաւերուն կրնայ պատիկը պիտի ունենայ։ Պիտի կրնայ անմիջապէս 30,000 կամ 40 000 հոգի հանել Բուլկիր։ Պէտք է թողուլ որ ընէ այդպէս և այսպէս պարտաւորել Անգլիան օր մաճանակցի կռիւին։

Գրիսբի.— Բայց գիտէք որ մենք Անգլիացիներուն հետ որոշեցինք Միջերկրականի կամ Եգեան ծովուն մէջ երաշխաւորել սթափութիւնն։

Պիզմարք.— Անիկա չէ բաւեր։ Անգլիա կրնայ ճամբաներ և միջոցներ գտնել իր խոստումներուն կատարումը ի դերեւ հանելու համար։ Պէտք է զէշ դիրքի մէջ դնել Անգլիան, և երբ բանդաւորուի մասնակցիլ պատերազմին, չորս պիտի ըլլանք։

Գրիսբի.— Կը կարծէք թէ Ֆրանսա պիտի պատերազմի։

Պիզմարք.— Չեմ կարծեր։ Պատրաստ չէ։ Իր վատօրէն մեր ամիս չի դիմանար։

Գրիսբի.— Բայց Անգլիա ալ ժամանակի պէտք ունի։ Երեք-չորս տարուան պէտք ունի նաւատրմիրը վերակազմելու համար։

Պիզմարք.— Երկու տարին կը բաւէ. բայց այսմէն իսկ մենք, Անգլիոյ դաշնակից ըլլալով, ի վիճակի պիտի ըլլանք դիմադրելու ֆրանսական նաւատրմրան։

Գրիսբի.— Կը ճանչնա՞ք Մ. Թաշատանուսով մէկը։

Պիզմարք.— Կը ճանչնամ։ Բանի մը օր հիւր եղաւ ինծի։ Մեր ատեցի տիկնները Մ. Դրաշատ կ'անուանէին զայն, որովհետեւ միշտ կը թքնէր գեղեցիկ։

Գրիսբի.— Ինչ կ'ըսէք Ազատ-Լոյսէն չեզոք պետութիւն մը ընելու ծրագրին վրայ։

Պիզմարք.— Որո՞ւ տալու համար զայն։

Գրիսբի.— Ձեր իշխաններէն մէկուն։

Պիզմարք.— Չեզոք Պետութիւններու ժամանակը անցած է։ Տեսէք Զուիցերիան, ուր մեր զօրակալները կը ձերբակալուին։ Պէտք է որ Պետութիւն մը, անհատ մը պէտ, իր գործերուն պատասխանատու ըլլայ։

Գրիսբի.— Այս կերպով կարելի է պատերազմի մը վտանգը հեռացնել։ Ֆրանսայի մէջ այս մասին ինչ կ'ըսեն։

Պիզմարք.— Ֆրանսական կառավարութիւնը պիտի ընդունի. բայց ասով պատերազմին ա՛ռջն առնուած չըլլար։ Պիտի արգիլուինք ցամաքէն յարձակելէ Ֆրանսայի վրայ, մինչ Ֆրանսա ի վիճակի պիտի ըլլայ ծովէն մեր վրայ յարձակելու։

Գրիսբի.— Վստահութիւն ունի՞ք աւստրիական կառավարութեան վրայ։

Պիզմարք.— Վստահութիւն ունիմ կայսեր վրայ, բայց ոչ թատիֆէ կոմսին վրայ։

Գրիսբի.— Թատիֆէ ձեզի բարեկամ չէ, մեզի ալ ոչ։

Պիզմարք.— Ա. Հելցուեցէք նաեւ որ Աւստրիոյ մէջ չատ համակրութիւն կայ Ֆրանսայի նկատմամբ և հոն կը փորձեն կարելի եղածը Իտալիան Դերմանիայէն բաժնելու համար։

Գրիսբի.— Աւստրիա պիտի ապրի որչափ ատեն որ Դերմանիոյ հետ ըլլայ։ Կայսրը կառչած է մեր զինակցութիւնն, որովհետեւ կ'ուզէ պահպանել կայսերական պետութեան գոյութիւնը։ Զարը գոհ պիտի ըլլայ որ Աւստրիա բանակաւորի փոխէ։ Պիտի ուզէ միայն մեր չեղքութիւնը, և Աւստրիան պիտի կորուի։ Իր կացութիւնը մերինին և ձերինին պէս չէ։ Իտալիա և Դերմանիա իրենց սեփականն ուժերով կ'ապրին, որովհետեւ ազգային միութեան շաղախը ունին։ Բայց ինչ որ է, Աւստրիա անհրաժեշտ է եւրոպական հաւասարակշռութեան համար, և պէտք է պահպանուի։—

Պիզմարք.— Ես ալ այդ կարծիքէն եմ, և միշտ աշխատած եմ Աւստրիոյ պահպանութեան համար։ 1866ին չուզեցի փճացնել զայն, և այսօր ալ պէտք է սմբոր բանիք զինքը։

Գրիսբի.— Անշուշտ, բայց աւստրիական կառավարութիւնը դոնէ պէտք չէ վնասէ մեր գործերուն։

Պիզմարք.— Կայսրը այս ամէնը գիտէ։ Իրմէ վախ չկայ։

Գրիսբի.— Թատիֆէ ծայրայեղ կաթոլիկ է։ Եթէ Ֆրանսայի հետ համաձայնէ, ասիկա կրնայ տհանութիւններ առաջ բերել։ Ֆրանսա Աւստրիոյ հետ հաշտանալու հակամտութիւնը ցոյց կուտայ։

Պիզմարք.— Բայց ասիկա պատերազմ բսել է և Ֆրանսա չի գործեր այդպիսի յանցանք մը։

Մայիս 25, չարունակութիւն խօսակցութեան։

Պիզմարք.— Թուրքերուն հետ գժտութիւն ունի՞ք։

Գրիսբի.— Թուրքիան բրաթ թաղածը չդնացող մէկն է։ (Գրիսբի ալանական ծագում ունենալով, անհաշտ տեսութիւն մը ունեցած է միշտ Թուրքիոյ դէմ։)

Պիզմարք.— Իրաւունք ունիք, բայց պէտք է նուազել այդպիսիները ոչ թէ ծծել։ Ափրիկէ պիտի երթաք։

Գրիսբի.— Դժբախտաբար հոն գացած ենք արդէն։ Գունէ ճամբայ և միջոց գտնելու է անվնաս հոն մնալու համար։

Պիզմարք.— Անգլիացիք պարպեցին Հաւէշաստանը դրաւելնուն պէս։ Եթէ կարելի բլլար գաղթագրել զայն, հոն պիտի մնային։

Գրիսբի.— Անգլիացիք իրենց գործողութեամբ հաւէշ—ուն իրենց զօրութեան մէկ ապացոյցը տալու նպատակին միայն հետամուտ եղան։

Պիզմարք.— Կ'ուզէ՞ք գնել Ափրիկէի գերմանական տացուածքները։

Գրիսբի.— Բարձրաստիճան Տէր, ես պարտաւոր եմ ձեզի ծանուցնել իտալական ոտացուածքները։

Ծ. ԽՄԲ. Բայց այս տեսակցութենէն ետքներ վերջ Իտալացիք Տրիպոլիսը գրաւեցին...

ՀԱՅ ԶԻՆՈՒՈՐԻՆ ՄՕՐԸ

Ո՛վ հայ զինուորին մայրը. ահա իբրեւ օսմանցի, երկար տարիներու դադարէն յետոյ, վերջապէս դուն ալ չորս տարիէ ի վեր եղար զինուորի մայր։ Երանի՛ քեզի։ Երանի՛, անոր համար որ ներկայ դարուն պահանջքը տա կաւին առնիկա է եղեր... Երանի՛, անոր համար որ դուն քու այս հանգամանքովդ կոչուած ես հայ քաղաքաշէտ ու առատապետ ազգը փրկել սարկութենէն, ստորնութենէն, բայայութենէն եւն. եւն... ու վերջապէս երանի՛ անոր համար որ դուն քու հիանալի պաղարիւնութեամբ, վճռահանձնութեամբ ու անձնուիրութիւնդ քաջալերելով ու զարմանալիօրէն կրնաս կոր տոկալ քու սիրասուն, որատատոր ու աչքիդ լոյս քաջ զինուոր զաւկիդ քեզմէ բաժանումին... Սրտագին յարգանքներս քու այդ պաշտելի ու չնաչխարհիկ մայրական սրտիդ, որուն հրապոյր տեղծագործութիւնը և ոչ մէկ բան ունի, նոյն իսկ տիեզերքը իր ամբողջութեամբ։ Սարքիչը կարծես, այդ սուրբ գանձին մէջ, իր բոլոր մեծութիւնն ու վեհութիւնը դրած է... Ջերմագին պաշտամունքներս ձեզ։ Դիտեմ, ո՛վ պաշտելի զինուորի մայր, թէ քու այդ չքնաղ սիրոյդ մէկ քանի ամիսներէ ի վեր, երանէ՛կ որ, չեմ գիտեր ինչ խորհրդաւոր գաղտնիքներով... չի կրնար պահել իր արժանի ներդաշնակութիւնը. կարծես թէ հոն անդորրում ու սառակաղերմ չանթ մը ինկած է... որ կը սպառնայ աւերել անոր խարանը, որուն դառն իրականութեանը՝ գրաւական են քու խորհրդաւոր ու իմաստալից աչքերդ մերթ ընդ մերթ հոսած կծու բայց սէր բուրող արցունքի կայլակները... ահ այդ արցունքները. արգելօք ո՞րքան ատատալից են և կը տառապեցնեն հոգիներ... հոգինե՛ր... որոնցմով աշխարհ կը կործանի։

Ա՜հ, պաշտելի՛ զինուորի մայր, ես, իմովհանն, իմ քոյր էութեամբս կը բաղձամ փրկել քու այդ տիեզերքի գանձը և գաւակներուն ապատարանը եղող սիրոյդ իր այդ հիւծիչ կացութենէն... արդեօք կարելի՞ է։ Ո՜հ, երբէ՛ք չեմ ուզեր որ ան նոյն իսկ հիւլէի մը չափ տառապի, որովհետեւ ես աշխարհի փառքն ու փայլը, սիրան ու հոգին միմիայն անոր մէջ կը տեսնեմ... ան պէ՛տք է ապրի՛, պէտք չէ որ պզտիկ ցաւ մը մնայ իր մէջ... բայց արդեօք կարելի՞ է։

Մի՛ լար, սիրելի՛ մայր, դուն երբէք մի՛ լար, որովհետեւ քու լացդ աշխարհ կը կործանէ, քու ջերմիկ արցունքներդ սիրտեր ու հոգիներ կ'աւերէ. արդեօք սա ոչնչութեամբս համարձակի՞մ բսել քեզի թէ դուն մէկ քաջ եղիր, ո՛վ աշխարհի լոյսը մայր, որպէսզի քու զինուորի զաւակդ ալ քեզմէ քաջութիւն առնայ, դուն դարձեալ քաջ եղիր, որովհետեւ միմիայն քու այդ քաջութեամբդ պիտի ծլին մարտիրոսացած մէկ քաջին տեղ հազար քաջեր... և գիտե՞ս, ո՛վ զինուորի մայր, մեր հայրենիքը ո՞րքան պէտք ունի այդ տեսակ քաջ զինուորներու...

ՅԱՍՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔԱՆԵԱՆ

25 Եւզ. 913, Դենալը Կղզի

ԿԱՐՄԻՐ ՈՍԿԻՐՆԵՐՈՒ ԱՐԻՒՆՈՏ ՅԱՐՔԸ

ՔՐԱՆՍԱՅԻ Մէջ

Վերջերս Ֆրանսայի մէջ իրարու եռակէ տեղի կ'ունենան ամբանական ոճիրներ, ամուսնի և կնոջ, սիրային կեանքով և առանց պաշտօնական ամուսնական կապերու ապրող կիներու և այրերու մէջեւ։ Ֆրանսական մամլոյը օր օրին կ'արձանագրէ այդ կարմիր ոճիրները, իրենց ազեխարշ վայրագ մանրամասնութիւններով և որոնց թիւը վերջերս աչքառու համեմատութեան մը հասած է, սահմռկեցուցիչ. արիւնոտելց դէպքերու շարքը սուսաբաշնելով։ Ասա թէ ի՞նչպէս կը ներկայացնէ Ֆրանսական կարեւոր թերթ մը այդ չարագուշակ երեւոյթը, որ ապեստի հանմամասութիւններու կը հասնի օրը օրին։

— Ոճիրները կը շարաունակուին։

Մասնաւորապէս մինչեւ վերջին ժամանակներս, խարուած այրերն էին որ, օրինագրքին մէկ տրամադրութեանը — զայն պէտք է ջնջել չուռաով— ապաւնեած իրենք իրենց ձեռքով կարծեցեալ արդարութիւն մը կը դործադրէին։ Արդարև օրէնքը, եթէ ոչ բարքերը, ասկսին կը ներեն նախանձոտ այրին որ պէտքի սպանէ իր անհաւատարիմ կինը, զինքը դաւաճանողին հետ։ Հին բարեշնամի նշաններ. այրը սեղմականաչէ՞ իսկ կինը սարուսը։

Ներկայիս, ահա և կիները, սիրահարները, հոմանուհիները և բոլորը մէջեղ կուգան։

— Ժամանակը բերող գործաւորին խօսեցայ, ըսաւ Ուիսը, տակաւին ցընցուած ջղային դողերէն։ Այդ մարդը առաջ առաջ տեսած չեմ։ Շատ քաղաքավար, նոյն իսկ համակրելի երիտասարդ մըն էր։ Նայեցաւ ձեր աթոռին մնացած տեղը նախաձեռն վերջ, և ըսաւ ինծի. «Տէրդ կը փափաքի ժամանակը ծիրդ իր դէմը ունենայ»։ Պատասխանեցի. «Լաւ՞»։ Մրմնջաց դէպ դան չանցընելով, և հիմա՞... Կարելի՞ բան է որ ա՞ջքան քաջի երեւցող երիտասարդ մը թաթխուած ըլլայ այս գարշելի գործին մէջ։

— Ադատուեցանք տնոնց ձեռքէն, Ուիսը, ֆարեւորը ա՛յս է։ Բայց մեզ մտէն կը պաշարեն, կարելի չէ ժխտել։ Մէկ օրուան մէջ երկու չարաճակ՞մ։ Ջերջերին մեռած չեն գար։ Սակայն գոնէ մը գոհ եմ, այրինին ճիրդ կը նախատնէին. այս մարդը վերջին մինոցնեռուն մնացած է. իրրեւ յուսահատ կը մարտի, նաւերը կ'այրէ։ Ամենամութիւնը, իր նախորդ հնարամտութիւնները պարփակող անթափանցելի խորհուրդը կարծես չքած են զինքը։ Իր երկու վերջին ոճիրներուն ազդակները վերջապէս կարելի էր փնտռել գտնել։ Առաջուց այսպէս չէր վարուեր, և ասիկա յուսալիք կ'ընէ զիս...

Սալթըս ժամանարին կողմը գնաց, խնամով քննեց զայն։ Իր տեղէն ուժգնաբեղի։ Ասի հարեւանցի ցուցմ մըն է միայն։ Լաւ լուացում մը, քիչ մը խէժաւոր մնդուս, և այլ եւս բան մը պիտի չմնայ...

Օդին մէջ կար վառոդի հոտ մը պայթուցիկ թթուի մը հետ խառնուած։ Ռումբերէն գարնուած չատ մը առարկաներ դեռին ասպատած էին։

Ճակատամարտի ճշմարիտ դաշտ մը, ըսաւ Սալթըս, կատակել փորձելով իր ծառային խախտուած քաջութիւնը վերաշնորդելու համար։ Բայց կը տեսնեմ, Ուիսը, սպանուածներն ալ վիրաւորուածներն ալ քիչ են. որովհետեւ եռասոր վերը չեմ ըսեր։ Հոգ մը՛ ըներ, ասկեղ ալ պիտի ազատուինք։ Բայց պէտք չէ քնանալ, ասի բացայայտ է։ Այդ մարդիկը չքնազգիւտ հանճարեղութիւն մը ունին, ամէն բանի այնքան անկած են, ամենափոքր տոիթէն օգուտ կը քաղեն։ Ինչպէս յայտներ են ձեռք անցընել այս ժամանարը անոր մէջ դեռեղելու համար իրենց դիւային մեքենաները։ Իմ ժամանակս խիստ վտանգի և անկանան մէկը կը կարծէի, բայց կը գիտցուի՞ բնաւ... Հիւսիսի այն առաջին գրագիրը կազմուած էր, ասիկա տարակոյս չի մերցներ, և մաղ մնաց որ Թուրքերն ալ պիտի հաւանուէին։ Ներքնապէս անցնինք։ Նոյնը եղած է։ Աւելորդ է անոր վերազանալը։ Մեզի կը մնայ միայն կրկնապատակել արիանաութիւնը։

ԿԻ ԹՕՐՆ (39)

ՄԱՀՈՒՉԱՓ ՄԵՆԱՄԱՐՏ

Ընդհուպ երեւցաւ, խնամով ծրարուած սակառ մը բռնած։

— Եռ անմամբ կը վերադառնամ չուկայէն, ըսաւ իր զգոյշ ձայնովը, և սկսեալով քակել իր դնումները։ Բոլոր այս բաները վտանգի մարդոցմէ առնուեցան, վայրկեան մը իսկ զանոնք ալքէ չենաս ցուցի։ Հետեւաբար յուսով եմ որ այն մարդակերպ գեւերը չեն կրցած իրենց թաթերէն ոչ մէն խառնել առոնց մէջ։ Ա՜հա վառեակի խորոված մը և Սարքեան ապուխտ որոնք ընաբէ են, և քիններս ձեռքով չաղուուած գարիի այս փոքր հացերուն մէջ կը յուսամ թէ սողոսկած չէ ոեւէ մարդասպան մկրտոք։ Ահա Պուրկոնի չիչ մը գինի, որ կը էրէ թուականն ու կնիքը օրինակ տարիի մը ուր անիծեալ Շարոնցին տակաւին ոտք դրած չէր Եւրոպայի մէջ...

Խօսելով հանդերձ, կերակուրները սեղանին վրայ կը շարէր, աթոռ մը կը դընէր իր տիրոջ կողմէ սովորաբար գրաւուած տեղը։

— Անթերի՛, ըսաւ Սալթըս նեռակով։ Արդարեւ այս առաւուն այն փոքր գործը լուրջ ազդարարութիւն մըն է, և կարծեմ խելացութիւն կ'ընեմ գնալ տաժամակս ուսելիքներուս առ գետ կամ պաշտանեայ ընելով ձեզ։ Մնայ որ ընդարձներդ ալ շատ լաւ են և վայրկեան մը իսկ յապաղում չդրիր նոր ծառայութեանդ մէջ։ Տե՛ս, ահա ծիրդ ժամը ութը պիտի ցուցնէ։

Իրեն դէմ դեռեղուած ֆլորենտեան դեղեցիկ ժամանարը արդարեւ ութը ցոյց կուտար, և նեռքաստարտասանական հրնդիւն մը կը ծանուցնէր թէ պիտի զարնէր ութը։ Ցեռոյ ութը ծանր ու ներդաշնակ հարուածները լսուեցան։

— Թիդդ մը գեղեցիկ, ըսաւ Սալթըս, քաղաքիկ կերպով ճիրդ և հնչուն։ Պատառներէն մին այն էր որ...

Ամոր խօսքը կտրուեցաւ բաղմաթոր զայթիւնէ մը և ինք կամ Ուիսը ժամանակ իսկ չունեցան փախչելու վրայ մտածելու, և ահա հրայակեռ ծաղկադրուագ ժամացոյցը կտոր կտոր կ'ըլլար, բոց մը կ'անցնէր օդին մէջէն, և ժամարին ութէն զանազան ոմբակներ հրթիռներու պէս ցայտելով սենեակին ամէն անկիւնները կ'երթային տեռաւորուիլ խլացուցիչ զոչումով։

Պ. Սալթըս ապշահար մնացած էր քանի մը երկվայրկեան, աթոռին վրայ անշարժ։ Ցեռոյ ձեռքը տարաւ գլխուն աջ կողմը, և եռ քաշեց արիւնալից։

— Մօտն չփուռեր ենք, ըսաւ իր սովորական ձայնովը, որովհետեւ արդէն իր պաղարիւնը վերադարձած էր։ Ուիսը, դուն ալ չե՞ս դարնուած։

— Ո՛չ... ոչինչ, կարծեմ, ըսաւ ծանան, դողալով և ակաթեկ։ Բայց դուք, պարո՛ն, դուք վիրաւորուեցա՞ք... Ա՜խին կը տեսնեմ... Ո՜հ, որքիանե՛ր, թշուառականնե՛ր...

— Վոիսլեցան... բան մը չէ, վերջապէս...

Անձեռոց մը առնելով ձեղմեց դայն ինքնուած տեղին վրայ։

— Բթամատ մըն ալ աւելի և ճիդ տեղին պիտի երթար. ուղղիւ մէկ կողմէն միւսը պիտի անցնէր։ Գէշ խորհուրդ չէ, Մացումի։ Բայց տակաւին ձեռքը ինկած չեմ։

— Սրիկանե՛ր, թշուառականնե՛ր, կը կրկնէր Ուիսը, սարսռուն ձեռքով մը օգնելով տիրոջը ապնգելու հոսած արիւնը։ Լա՛ւ չըլլա՞ր որ բժիշկը կանչենք։

— Ինա՛ երթէ՛ք։ Վրիպեցան, կ'ըսեմ քեզի։ Ասի հարեւանցի ցուցմ մըն է միայն։ Լաւ լուացում մը, քիչ մը խէժաւոր մնդուս, և այլ եւս բան մը պիտի չմնայ...

Օդին մէջ կար վառոդի հոտ մը պայթուցիկ թթուի մը հետ խառնուած։ Ռումբերէն գարնուած չատ մը առարկաներ դեռին ասպատած էին։

Ճակատամարտի ճշմարիտ դաշտ մը, ըսաւ Սալթըս, կատակել փորձելով իր ծառային խախտուած քաջութիւնը վերաշնորդելու համար։ Բայց կը տեսնեմ, Ուիսը, սպանուածներն ալ վիրաւորուածներն ալ քիչ են. որովհետեւ եռասոր վերը չեմ ըսեր։ Հոգ մը՛ ըներ, ասկեղ ալ պիտի ազատուինք։ Բայց պէտք չէ քնանալ, ասի բացայայտ է։ Այդ մարդիկը չքնազգիւտ հանճարեղութիւն մը ունին, ամէն բանի այնքան անկած են, ամենափոքր տոիթէն օգուտ կը քաղեն։ Ինչպէս յայտներ են ձեռք անցընել այս ժամանարը անոր մէջ դեռեղելու համար իրենց դիւային մեքենաները։ Իմ ժամանակս խիստ վտանգի և անկանան մէկը կը կարծէի, բայց կը գիտցուի՞ բնաւ... Հիւսիսի այն առաջին գրագիրը կազմուած էր, ասիկա տարակոյս չի մերցներ, և մաղ մնաց որ Թուրքերն ալ պիտի հաւանուէին։ Ներքնապէս անցնինք։ Նոյնը եղած է։ Աւելորդ է անոր վերազանալը։ Մեզի կը մնայ միայն կրկնապատակել արիանաութիւնը։

Ամենայն դեպքերու մէջ, Պալքաններուն մէջ Ռուսիոյ ծրագիրներուն վրայ կը խօսի։

Պիզմարք.— Պէտք չէ արգիլել Ռուսիան Կ. Պոլիս երթալէ. իր արդի դիրքին մէջ Ռուսիա անյարձակելի է։ Իսկ Վոսփորի վրայ պիտի տկարանայ և կըրնայ դիւրաւ յաղթահարուիլ,

Գրիսբի.— Բայց Ռումանիան և Պուլկարիան իր օրոը պիտի ըլլան։ Կը հաւանանամ թէ ռուսական Սալթանի մը օրով այս գործը դիւրին պիտի ըլլայ, բայց Եւրոպա պիտի կորսնցնէ։

Պիզմարք.— Եթէ Ռուսիան ազատ թողունք, Ֆրանսա անկէց պիտի բաժնուի, և այս կերպով պիտի ազատուինք մեծ պատերազմէ մը։ Բայց եթէ Ռուսիան արգիլենք առաջ քալելէ, պիտի իյնայ կալիցիոյ վրայ և ընդհանուր տագնապ մը պիտի ունենանք։

Գրիսբի.— Ռուսիա ո՞րչափ զօրք ունի սահմանագլուխը։

Պիզմարք.— 200,000 մը սահմանագլխին վրայ, 300,000 Աւստրիոյ կողմը, Ռումանիոյ սահմանագլուխը զօրք չունի։ Դուք բնաւ որսի չէ՞ք գացած։ Պէտք է որսին ոտաւել վրան հրացան պարպելու համար։ Ուրեմն մի՛ փութաք, և թողէք որ իրերը ժամանակին հետ պարզուին։

«Ռուսիա Կ. Պոլիսը կ'ուզէ, և պէտք է թողուլ որ երթայ հոն։ Մենայ որ շարժեր Վոսփորի համար մաճոգ ըլլայ։ Սալթանը պէտք է թողուլ իր բախտին։ Երբ Ռուսք Կ. Պոլիս ըլլան, Սալթանը անոնց թեւարկութեան պիտի համակերպի։ Բաւական է որ պալատական դիւրութիւնները ձգուին։

Գրիսբի.— Սակայն դժբախտութիւն մը պիտի ըլլայ Դանուբեան փոքր Պետութեանց համար, որոնք կուլ պիտի տրուին։

Պիզմարք.— Ո՛չ, Ռուսիա անոնց պիտի չդպչի։ Իր նպատակն է միայն հոն ուենալով օրթոտոքս իշխանութիւն։

Գրիսբի.— Բիւ տեսնէն կարգը Ռումանիոյ պիտի դայ։ Կարոլ թագաւորին կացութիւնը խախուտ է, և ռուսասէր կուսակցութիւնը դաթեալ ցոյց կուտայ իր հին ձգտումը հաւատարիներուն մէկը դնելու գահուն վրայ։

Պիզմարք.— Ռումէնները աւելի հեռուն կ'երթան. պիտի ուզեն պետական միութիւնը խորտակել և երկու պզտիկ պետութիւն չինել երկու մայրաքաղաքներով — Եաշ և Պուքրէշ։

Յայտնի օրը, խօսակցութիւնը շարունակուեցաւ, և Գրիսբի ընդհատուած տեղէն սկսաւ։

Գրիսբի.— Լորա Սալիսբրիի չէ՞ք հաղորդած բնաւ երեկ ինձի բածին։

Պիզմարք.— Ո՛չ, բայց խօսած եմ այդ մասին Աւստրիոյ կայսեր հետ։

Գրիսբի.— Եւ ինչ եղաւ իր պատասխանը։

Պիզմարք.— Կայսրը կը կարծէ թէ

կաւին իրենց պատասուոր ձեռքերը։ Եւ յուզուած ժողովրդին առջեւ, փաստաբանը առաջին դերը կը խաղայ։ Տուսինն հեղինակները երշանիկ են, եթէ պաշտպանողականը յաջող է անոնք ոչ առողջ են, երդուեալ դատաւորը կ'արտասուէ, ամենայնչիւ բան մը դայն կը յուզէ, պզտիկ, թեթեւ չունչ մը... Բայց տարտափելի ոճիրը, թափուած արիւնը հապա՞... անկարեւոր բան։

Հեռեւանքը, ամէն մարդ իրաւունք կ'ստանայ սպաննելու։ Որովհետեւ իւրաքանչիւր դատարանական դիտա վճիռէն ետքը, պրտունինները հարուածները խումբով կը պայթին։ Իսկապէս այդպէսի վճիռ մը վերջ, որ փոխանակ արդարութիւնը բարձր պահելու, զայն կ'աւերէ, հեռաքրքիր կ'ըլլար հարցնել երդուեալներուն, առանձնակի, թէ ինչո՞ւ համար, ինչ շարժառիթ մղուած այդպէս քնքոյշ սիրտով կը դատեն, ինչ զգայնութիւն է որ կը թաւալցնէ զիրենք։

Արդարութեան այսպիսի թուլացում մը, զգացումներու և գործերու այդ անիշխանութիւնը, նախնական վայրենի կեանքի վերադարձ մը և ընկերային վտանգ մըն է։ Ժամանակն է որ սիրային իրաւունքներու մասին ճշգրիտ լմընցումներ թափանցեն ժողովրդին մէջ և դատաւորները աւելի գիտակցօրէն կատարեն իրենց պարտականութիւնը։

Պէտք է ամէն գնով տարածել սա գաղափարը թէ սէրը իրաւունքներ չճանչնար, բայի անոնցմէ զոր ան ինքնիրեն կուտայ։ Փոխադարձ զիջողութիւններն են որ սէրը առակ կը բերենք զայն կը տամանարէն։ Ոչ ոք իրաւունք ունի բանի իրեն կապելու սիրտ մը, որ թոյլ կուտայ իրմէ։ Ո և է բանութիւն հոս անօգուտ է և զզուելի։ Ան է ժամանակ եւ ո և է կերպով սեփականաբերութիւն չընդունուիր։ Ոչ ոք իրաւասութիւն ունի ինքն իր գլխուն դատաւոր և դահիճ ձեռանալու։ Մարդկային անձը անձեռնմխելի է և մարդկային կեանքը նուիրական։ Ոչ մէկ չեզում անկեղ կարդարանայ։ Կիրքով գործուած ոճիր մը ոճիր մըն է, ոճիրներուն ամէնէն ստորը, ամէնէն զզուելին։

Անշուշտ մեղմացուցիչ պարագաները չէ կարելի մերժել, կարգ մը պարագաներու մէջ, օրինակ, դիմեմոյ այրէ մը նահանջուելու կին մը կը կորսնցնէ իր գլուխը և կը զարնէ... ասիկա դրեթէ օրինական ինքնապաշտպանութիւն է։ Բայց զուտ կիրքի մղումով գործուած ոճիրը ո և է պարագայի տակ չի կրնար արդարանալ։

Ասիկա անշուշտ դատարանութեան գործ է. և պէտք է շտապել դարմանելու համար չարիք մը որ կը տարածուի։ Ինչպէս պէտք է առաջը առնել Անհատին մղումներուն ազատ կատարուող Ընկերութեան անկումին։

Երդուեալ դատաւորներու կազմակերպութեան հարցն է որ մէջտեղ կուգայ հոս. պէտք է ջնջել զանոնք, օ՛չ անկարելի է այդ։ Անիկա մեր բարքերուն, մեր պատմութեան և մեր օրէնքներուն մէջ արմատացած է և աքանչելի ծառայութիւններ կրնայ տալ։ Միայն պէտք է բարեկարգել զայն։ Երդուեալ դատաւորները, որոնք ընդհանրապէս գիտութեան և փորձառութեան լրելէ աւելի կը տարբերին ժողովրդային զգացումներէ, պէտք է ոճրագործներուն հետ խորհրդակցութեան նստին, հոն լուսաբանուին, որպէս զի գիտարութենէ, փաստակ դայսուն ինքներէ ստաջ եկած վտանգաւոր վճիռներ չտան և որպէս զի դատարանին անդամները կրնարպէս չեսատարգրին զանոնք։

ՏԱՆԷՖԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՍԿՍԱԾ ՕՐԸ ԻՍԿ

ՇԱՀԵԿԱՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

«Թանի խմբագիրը Բարիզի մէջ մտեցաւ անուանի դիւանագէտին, որ հեռաւոր յայտարարութիւններու Թուրքիոյ պաշտանան յարաբերութեանց և զուլկար եւրուպէն բանակցութեան վրայ։

— Պիտի կրնամ այսօր բակ ձեզի թէ այլեւս ըսելիք մը չունիմ, և թէ պէտք է խօսքս թողում նոր բանակցողի մը— ինդանօթին։

«Արդարեւ ինդանօթը պիտի լսուի այս գիշերէն իսկ։ Ո՞ւր։ Չեմ գիտեր և կը խնդրեմ որ հերքէք այն զրոյցները որոնք իբր թէ ցոյց կուտան թէ ո՛ւրկէց պիտի վերսկսինք։ Էսիրնէ՞ թէ այլուր։ Ասիկա ընդհանուր հրամասարին գաղտնիքն է, այսինքն թագաւորին և իր պայակոյտին, և ես մասնակից չեմ անոնց, Եթէ մասնակից ալ ըլլայի, պիտի պահէի։ Ուրեմն այս կէտին վրայ ներեցէք վերապահումս։

«Բայց կ'ուզեմ Թանի միջոցաւ հղել քանի մը ուրիշ կէտեր, որոնց վրայ սխալ գաղափարներ կը տեսնեմ։

Նախ, ինչո՞ւ համար Եւրոպայի հանրային կարծիքը կը յուսալի Թշնամութեանց վերսկսումին։ Կարծես հիմակ աւելի յուսուած է քան պատերազմին սկսած օրը։ Եւ սակայն։ Թշնամութիւնները պիտի վերսկսին։ Բայց պատերազմը դադրած էր մթէ։ Ո՛չ։ Մենք Թուրքերոյ թախանձանքին վրայ հաւանած էինք ընդհատել զայն։ Սակայն ընդհատումը դադար չէ։ Երբ բանակիները դէմ առ դէմ կը մնան, պատերազմը կը շարունակէ։ Ուստի հիմնային փոխուած բան չկայ։ Այսօր փոխուած բան չկայ։

«Պէտք է վախնալ թէ այս պատերազմը շարունակուելով կրնայ ընդհանրանալ։ Երբէ՞ք։ Մեծ Տէրութիւնները ամփոփեցին զայն սկիզբէն, այսինքն ա՛յն ատեն երբ անոր ամփոփումը ամէնէն աւելի դժուար էր։ Ես բնաւ ընդհանրացումի ո և է նոր վտանգ չեմ տեսներ։ Ընդհակառակն։ Պիտի վերջացնենք ինչպէս որ սկսանք—Թուրքերուն հետ դուրս գլխի։

«Թէ ինչո՞ւ դաշնակիցները պատերազմ կ'ուզեն։ Երկրորդ կէս. Թշնամութիւնները վերաբանալէ առաջ ինչո՞ւ չենք սպասեր Տէրութեանց նոր միջամտութեան։ Ասիկա չատ պարզ է։

«Տէրութիւնները իրենց Թուրքիոյ ուղղած հաւաքական ծանուցագրով—առանց անհամաձայնութեան ո և է ստուերի մը, կը պնդեմ սոսը վրայ—չատ մեծ բան մը ըրին։ Թուրքերուն կողմէ կ. Պոլսոյ առու

արգիւզէն Սկիւտար վերադարձող 20 մաեայ յոյն երիտասարդ մը Հայատար Փաշայի թուրք գերեզմանոցին մէջ չարաշար յօշոտուելով, երէկ միայն դիակը կարելի եղած է գտնել։ Հէք երիտասարդը, արհեստով դերձակ, ամէն օր Սկիւտարէն Դաալգիլ կ'երթար և իրեկուանները կը վերադառնար։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԸ

Լոնտոն, 6 Փետր. (Կ. Պոլսոյ գործ.). —Դեսպանները այսօր գումարում մը ունեցան, որ սովորականէն աւելի երկար տեւեց, այսինքն 2.50 ժամ։

ՊԱՏԻՐԱՉԿ. ՏՈՒԻԱՆԻՒ ԽՆԴԻՐԸ

Վիեննա, 6 Փետր. (Կ. Պոլսոյ գործ.). — Իտալիոյ Սենատորներէն Տորէսամանէսը ուղարկած հեռագիրը որ պակաստանցի բարբարոսներուն Խուրջայէ պահանջած պատերազմական տուգանքին վրայ խօսելով կ'ըսէ. «Մէկու դեսպաններու ժողովը այս խնդրով չէ զբաղած, սակայն կը կարծուի թէ դաշնակիցներու այս պահանջումը լաւ ընդունելութիւն չէ գտած, քանզի ուաաջ»։

Մ. ՏԱՆԷՖ ԵՍԿԻՍ ԿԸ ԴԱՒՈՒՆԱՑ

Սոֆիա, 6 Փետր. (Կ. Պոլսոյ գործկ.). —Մ. Տանէֆ Բարիզէն հոս ժամանեց և ներկայացաւ Ֆէրտինանտ թագաւորին։ Ցեսոյ ներկայ եղաւ Նախարարաց Խորհուրդին և համարաուութիւն ըրաւ։

Մ. ՎԷՆԻԶԷԼՈՍ ՍՍՊԻԱՑԻ ՄԷՋ

Սոֆիա, 6 Փետր. (Կ. Պոլսոյ գործկ.). — Մ. Վէնիզէլոս այս առտու մեծնաւոր կառախումբով ժամանց Պելկրատէն։ Մէկ ժամու չափ տեսակցեցաւ Մ. Կէշօֆի հետ։ Ցեսոյ ներկայացաւ Ֆէրտինանտ թագաւորին։ Հէլլէն վարչապետը այս իրիկուն Սելանիկ պիտի երթայ։

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԸ ԿԷԼԻՊՕԼԷԻ ՍԱՍԻՆ ԿԸ ԽՈՐՀՐԴԱԳԻՐ

Վիեննա, 6 Փետր։ (Իգաամ). — Լոնտոնէ ա նուած հեռագիրներու նայելով, դեսպաններու ժողովը խորհրդակցութիւններ կը կատարէ Ծարանցէլիի նեղուցին վրայ իշխող Կէլիպոլիի քաղաքին և շրջականերուն մէջ տեղի ունենալիք վիճուրական գործողութիւններուն և առնոց առաջ բերելիք կացութեան վրայ։ Թէեւ այս մասին որոշումը գաղանի կը պահուի, բայց կը հաւատուի թէ նեղուցներու խնդիրը չհանելու համար կ'ուզուի որ այն ազգերու «սարթուքսուն» չթաւալարուի։

ՍԵՐԿԻՍ ՁԷՆԻ ԵՒ ՌԱՁՄԱՆԻՒԹ ԿՍՏԱՆԱՑ

Վիեննա, 6 Փետր. (Իգաամ).— Սելանիկէն առուած տեղեկութիւններու նայելով, Փրանս. Շեայտէր զբաղուածքանը Սերպիոյ հաշուոյ Սալարկ ղրկած է թնդանօթ, ռումբ, վասիրուշա և փամփշտական յատուկ սնունդներ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐԻ ՍԱՐԱՍԻ ՄԷՋ

Վիեննա, 6 Փետր. (Իգաամ).— Պուլկարները, Ծէտէ Աղաճը սէջ իրենց ունեցած զրուերները Սարսալ ծովեզերքը հանած են առանց հելէն նաւաստներն պաշտպանութեան պէտք ունենալու։

ԷՍԱՍ ՓԱՇԱՅԻ ՕԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԷ

Վիեննա, 6 Փետր. (Սապահ).— Եգիպտոսի հրամատարը Էսաս փաշա յաշուած է երկու տարի զօրագուպար գերի առնել։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻՈՅ ՄԻՋՆԻ

Վիեննա, 6 Փետր. (Սապահ).— Վիեննայի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ Պրանց Սօղէֆ կայսր կողմէ Զարին ուղղուած իրենագիր նամակը Պալքանեան գործերու մասին Ռուսիոյ և Աւստրիոյ միջեւ գանուած անհամաձայնութիւնը պիտի կարդարէ։ Հաստատ յոյս կայ որ երկու ազգերու միջեւ բարեկամութիւնը պիտի բարւոքին և բանակները պիտի ցրուին։

ՄՈՒՄԱՆԻՈՅ ԵՂԱԾ ԶՈՐԴՈՐԸ

Վիեննա, 6 Փետր. (Սապահ).—Զայրոյթ խորհուրդ կուտայ Ռումանիոյ շեղոքութիւն պահել, հակառակ պարագային Եւրոպայի ընդհ. քաղաքականութեան մէջ երկիւղալի կնճիռներ առաջ բերելու ծանր պատասխանատուութեան պիտի ենթարկուի։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԴԵՐը

Վիեննա, 6 Փետր. (Սապահ).— Այս տեղի թերթերը կ'ըսեն թէ դաշնակից տէրութեանց ներկայ ընթացքը արդիւնք է Ռուսիոյ թելադրութիւններուն և դարձեալ կը հաւատան թէ գաղտնի դաշնագիր մը գոյութիւն ունի Ռուսիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ։ Այն վստահութիւնը թէ Աւստրիա գործին մէջ դեր մը պիտի կատարէ, դիմաւոր դեր մը կատարած է Թրշնամութիւնները վերսկսելու մասին Պալքանեան դաշնակիցներուն տուած որոշման մէջ։

ՁՐԱՆՑ ԵՕԶԷՖ ԿԱՑՍԵՐ ՆԱՄԱԿԸ

Բեռլին, 6 Փետր. (Օամ. Լոյտ). — Զարքոյէ Սէլոյի մէջ խանդավառ ընդունելութիւն եղաւ Իշխան Հոհէնլոհէի։ Զարին հետ տեսակցութիւնը մէկ ժամ տեւեց։ Իշխանին բերանացի յայտարարութիւնները ինքնագիր նամակին պարունակութեան չափ կարեւոր էին։ Իշխանը այցելեց Ս. Սասոնովի և Վլատիմիր մեծ դքսուհիին, որ մեծ յարգ կը վայելէ Վիեննայի արքունիքին մէջ։ Իշխանը յետոյ ծաղկեպսակ դրաւ գերեզմանին վրայ Մեծ դուքս Վլատիմիրի, որ իր կենդանութեանը միշտ նպաստաւոր եղած էր Աւստրիոյ։

ՁԱՐԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Բեռլին, 6 Փետր. (Օամ. Լոյտ). — Իշխան Հոհէնլոհէ այսօր մեկնեցաւ Զարին սէջ ինքնագիր նամակը առնելով Պրանց Եօզէֆ կայսր։

ԱՒՍՏՐՈԵՌՈՒՍ ՄԵՐՁԵՑՈՒՄ

Պերլին, 6 Փետր.— Կը հերքուի այն լուրը թէ Պրանց Եօզէֆ կայսր Զարին նամակ գրելը Գերմանիոյ կողմէ թելադրուած է։ Սակայն աւելորդ է ըսել որ Պերլինի մէջ մեծ համակրութեամբ կը դիտուի աւստրեւուս մերձեցումը։

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ ՊԱՐԿԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Լոնտոն, 6 Փետր. (Օամ. Լոյտ).— Հնդկական հեծելազօրքի 39դ գունդը, որ 1911ի աշունէն ի վեր Շիրազ կը գտնուի, հրաման ստացաւ տարի մը եւս մնալ Պարսկաստանի մէջ։

ԲԱՐԻՋԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

7 Փետրվ. 1913

Ֆրանսական Ռանթ	89.05
Օսմանեան Միաց.	86.45
Օամ. Երկաթուղի	194.—
Պանք Օթօման	644.—

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՀԱՅԵՐ ԵՒ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Պայազիտէն Ցեվ. 11 թուականով հեռաւեալ պաշտօնական նամակը հասած է Պարիզ քարտ։

Այս ամսոյ մէջ սպանուեցան երկու Հայեր՝ մին Արձեփի երիտասարդ Մարտիրոս անուն, և միւսը Բաղէշի Նալպանտ Յովակիմ Բանանան, որ սպանուեր է Դուզդաղի Խրէքսոր քրդական գիւղէն 10 վայրկեան հեռու։ Իսկ Պայազիտի մէջ Մուսէֆ աղա Մինասեանի վաճառատունը կողոպտուեր է գիշերով թէրի Իսմայիլ և Մեհմ սնուն յայտնի աւազակներուն ձեռամբ։

ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԺՈՂՈՎԸ

Ազգ. Ժողովի զանազան խմբակցութիւնները երէկ նիստ գումարեցին Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։ Ներկայ էին Խճճաարեան, Տէր Մովսէսեան, Շահրիկեան, Պ. Փոփազեան, Ճանկիւլեան, Գալֆեան և Հայկազն էֆ.ներ։ Ներկաները մանաւորապէս նկատի առին հարստահարական ծանօթ խնդրոյն առթիւ վարչութեան ծրագրած ուղղութիւնը, և համամիտ գտնուեցան ձեռք առած միջոցներուն համար։ Խմբակցութեանց ներկայացուցիչները համագում գոյացնել առին թէ՝ ոչ ոք կը փափաքի Վարչութիւնը մանաւանդ ներկայ միջոցներուն մէջ տապալել։ Ժողովը ցրուեցաւ ժամը 4.50ին։

ԹԷՔԷԵԱՆ ԷՖ. ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՊԱՇՏՕՆԵԱՑ

Ազգ. Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան վերջին նիստին մէջ երկար ատենէ ի վեր խորհուած կարգադրութիւն մը վերջապէս գլուխ հանուեցաւ։ Մասնաւոր ազգ. երեսփոխան Վահան էֆ. Թէքէեան Ազգ. Հիւանդանոցի Մեծ նոր խանի դասենեակին Ա. քարտուղար նշանակուեցաւ, իսկ իր նախորդը Բ. ասաիճանի վերածուելով պիտի մնայ դարձեալ նոյն դասենեակին մէջ։ Այս առթիւ Թէքէեան էֆ.ի առաջարկուած է 1000 դանկանի ամսաթոշակ, զոր ընդունելով պաշտօնի պիտի ձեռնարկէ ասաջիկայ Փետր. ամսոյ 1էն սկսեալ։

ՈՒՍՍԻՄՆ · ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻՍՏԸ

Ուսումն. Խորհուրդը երէկ իր սովորական նիստը գումարեց Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։

Ա. Խորհուրդը քննութեան առնելով Ռուբէն էֆ. Զարդարեանի յօրինած «Մեղրագէտ» անուն դասագրքին ասարական ընթացքի Ա. և Բ. ասիները; ինչպէս նաեւ նոյն դասագրքին բարձրագոյն դասընթացքը, դասաւ զանոնք կասարելապէս նպաստակայարմար և օգտակար երկսեռ ուսանողներուն համար և արտօնեց նոյն դասագրքերու գործածութիւնը՝ իրենց երկրորդ տպագրութեան ասթիւ, Ազգ. վարժարաններու մէջ։

Բ. Խորհուրդը տեղեկանալով որ տեղ տեղ ուսուցիչներու ամսաթոշակները կանոնաւոր կերպով չեն վճարուիր ու ձգձգումներու կ'ենթարկուին, և միւս կողմէ կան ուսուցիչներ՝ որ յանախ բացակայ կը գտնուին իրենց պաշտօնէն, ինչ որ տեղի կուտայ անկարգութեան, որոշեց շրջաբերական զրով մը այս կէտերուն վրայ թաղ. խորհուրդներու և հոգաբարձութիւններու ուշադրութիւնը հրաւիրել և ի մասնաւորի յանձնարարել որ քիչ մը աւելի խստապահանջ ըլլան անպարասանաչ ուսուցիչներու մասին։

Գ.— Խորհուրդը շարունակեց կազմական կանոնագրի վերաքննութիւնը և Ա. դիմի 10դ յօդուածը ընդունեց ինչ ինչ բարեփոխութիւններով, քննութիւնը յաջորդական նիստերու մէջ շարունակելու պայմանով։

Առնցմէ զատ խորհուրդը զբաղեցաւ կարգ մը վարժարանական ու կրթական հարցերով։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ գումարուեցաւ երէկ Դալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.— Ա. Ատանայի առաջնորդին յայտագրին վրայ ժողովը որոշեց գրել Եգիպտոսի հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան և Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց, որպէսզի Ատանայի գիւղական վարժարանց կարօտ վիճակը նկատողութեան առնելով նիւթական օժանդակութիւն ընեն։ Բ. Ժողովը անդամակից կարգեց Վանօրէից խորհրդոյ՝ Դեղամ Տէր Կարապետեան, Տնտեսական խորհրդոյ՝ Ժաղ Սայապալեան, և Ուսումնական խորհրդոյ Նշան Վալիտեան էֆ ները Գ. Սգերդէն ազգային երեսփոխան ընտրուած ըլլալով Նորատուսնկեան Սերովբէ էֆ.ն, որոշեց տեղեկագրել ընդհանուր ժողովոյ։ Դ. Զէյթունի Միացեալ և Հայուհեաց Ընկերութեանց վարժարանց պատճառներու խնդրոյն մասին ժողովը որոշեց հարկ եղած դիմումը ընել կրթական նախարարութեան մօտ, որպէսզի այս մասին տայ կարեւոր հրահանգները Հալէպի կուսակալութեան։

Ե.— Զմիւռնիոյ Առաջնորդը յայտնելով որ տեղական կառավարութիւնը իբր պատերազմական տուրք՝ սկսած է 0)0 25 յաւելում մը ընել ներկայ 1328 ելմտական տարիէն սկսեալ, կալուածական տուրքերուն վրայ, խնդրած էր վերջ կացուցանել տեղւոյն ազգապատկան կալուածներն այդ յաւելումէն։

Ժողովը նկատելով որ ազգապատկան այն կալուածներն որ արդէն տուրքի ենթակայ, քսա օրինի չեն կրնար բացառութիւն կազմել այդ յաւելուածական տուրքէն, որ ժամանակաւոր ալ է, յարմար չտեսաւ այս մասին որ և է պաշտաօնական քառնարդ ընել։

Զ.— Ժողովը նկատողութեան առնելով Սկիւտարի Ս. Խաչ ու Ալիքսէյսէր թաղ. խորհրդոյ կազմաւորեալ վճռակը, որոշեց նոր ընտրութեան դրանագ ուղղել։

Է.— Ժողովը ուշադրութեան առնելով Թէոփանոյի գերեզմանատան որատապատան բնդերը, որոշեց կէկին թաղերը մը ուղղելով խնդրել որ արուի պատասխանատուութիւնը նոյն գերեզմանատան որմապակելու համար։

«ԳիկՕն», այսօր փոտեցեալ ամէն կողմ։ Ծոխ. չահեկան և քրջալիր քովանդակութեամբ, երկու մեծադիր ծաղրանկար, ամէնքը 10 փարա։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ ՊՈՒԼԱՅԻՐԻ ՎՐԱՅ ԿԸ ՔԼԵՆ

Սոֆիա, 6 Փետր.— Պաշտօնական յայտարարութիւն մը կը հաղորդէ թէ Պուլկարները Պուլայիրի վրայ կը յառաջանան։

ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն, 6 Փետր.— «Էյլի Թէլէկրաֆ»ի Թղթակցին վարչապետ Մահմուտ Շեվքէթ փաշա յայտարարած է թէ Զաթալճայի մէջ կռիւ տեղի պիտի չունենայ, և երկու կողմի բանակներուն միջեւ վեց քիլոմէթրոց ցեխոտ գետին մը կայ, ուր թնդանօթաձգութիւն կատարել անկարելի է։

ՇԻՒԲԻՒ ՓԱՇԱՆ ԽՍՏԻՒ ՊԻՏԻ ՊԱՏԺԷ ԻՐԵՆ ԴԻՄՈՂՆԵՐԸ

«Նէօլոդոս» կը գրէ թէ քաղաքին ժողովրդին վիճակը դիմադրութեան համար թոյլատու չգանուելուն պատրուակին տակ Էտիրնէի ականաւորները հիւպատոսներուն հետ Շիւբրի փաշային ներկայանալով խորհուրդ տուած են քաղաքը յանձնել։ սակայն հրամանատարը պատասխանած է թէ օսմ. արժանապատուութեան համապատասխան ձեւով պիտի դիմադրէ և եթէ անգամ մըն ալ կրկնեն այդ խորհուրդները, խստիւ պիտի պատժուին։

∴ Կը տեղեկացուի թէ Շիւբրի փաշա Էտիրնէի մէջ ներքին խռովութիւն հանելու ձգտող 50ի չափ անձեր խստիւ պատժած է։

ՄԵԾ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ ԴԻՄՈՒՄԸ

Կը հաւատուի թէ Մեծ Տէրութիւնք վաղը հաւաքական դիմում մը եւս պիտի կատարեն թշնամութեանց դադրեցուցման համար։

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ ԿԸ ՆԱՀԱՆՋԵՆ

Սոսոյդ աղբիւրէ կը հաւատան թէ՝ օսմ. զինուորական իշխանութեանց ինչպէս Ռօսոսթոյ՝ նոյնպէս երէկ ալ Միտիայի ցամաքը կարելի եղած է հեծելազօրքերու և հետեւակազօրաց մեծ ոյժ մը հանել։

∴ Կ'ըսուի թէ Պուլկարները սկսած են նահանջել թէ կէ՛լիպոլուի և թէ Միտիայի կողմերէն։

ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒՆ ԴՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկ Բ. Դ ուռը փակ էր։ Ներքին գործերու Նախարարը առջի գիշեր Բ. Դրան մէջ գիշերած էր և մինչեւ առտուան դէմ երկրին ներքին անդորրութեան վերաբերեալ գործերով զբաղելէ վերջ, առաւօտուն ստիկանական տեսուչը իր մօտ կանչելով, կարգ մը հրահանգներ տուաւ։

Երէկ Վարչապետը Սելամլըգի արարողութեան ներկայ գտնուելէ վերջ, կայս. պալատին մէջ մէկ քանի նախարարներու հետ նիստ գումարելով, զինուորական ստիպողութեանց վերաբերող կարեւոր խնդիրներու շուրջ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՇԻՐՔԷԹԻ ՇՈՒԵՆԱՒԵՐԸ ԿԸ ԴԱԴՐԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿԵԼԷ

Կը տեղեկանանք թէ վաղը Շիրքէթի Խայրիէյի 20ի չափ շոգենաւերը պիտի դադրին երթեւեկելէ, խիստ կարեւոր ստիպողութեան մը մը հետեւանքով։ Այս պատճառով Դարը դի ղի և Վոսֆորի երթեւեկութեանց ժամանակացոյցը կարեւոր փոփոխութիւն մը պիտի կրէ։

ՀԱՅ ԶԻՆՈՒՈՐԻՆ ԱՆՁՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երէկուան «Հագ Եօլը» մասնաւոր գովեստով կը խօսի բանակին մէջ Հայ զինուորներուն ցոյց տուած անձնուէր ծառայութիւններու մասին և իբրեւ փաստ կը յիշէ դէպք մը, ուր Հայ զինուորներէն 36դ ապային պատկանող Յովհաննէս, նահանջի մը միջոցին երբ բոլոր զինուորները ցիրուցան եղած էին, ծանր վէրքեր ստացած և արիւնաքամ եղած հարիւրապետ Շերիֆ էֆէնտին իր կռնակը առնելով ժամերով հեռուն կը փոխադրէ և կը յանձնէ իր վաշտին։

ՕՏԱՐ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐՈՒ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԸ

Ֆրանս. «Վիքթոր Հիւկօ» մարտանաւը Իզմիրի բացերը տեսնուած է։

∴ Մէկը Դերման և միւսը Ֆրանս. երկու մարտանաւեր երէկ կէս օրէ ետք Պէրութ ժամանելով խարսխած են հոն։

1309ի ԶԻՆՈՒՈՐՑՈՒՆԵՐԸ ՁԷՆՔԻ ՏԱԿ

1309ի զինուորցուները զէնքի տակ կանչուելու մասին պատերազմական նախարարութեան կողմէ որոշում արուեցաւ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՈՎ ՁԲԱՂՈՂ ՍՊԱՆԵՐԸ

Քաղաքականութիւնով զբաղող կարգ մը սպաներ ստիճանազուրկ եղան, կ'ըսէ «Ակէմարը»։

3000,000 ՈՍԿԻԻ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

300,000 ոսկիի փոխառութիւն մը կնքելու նպատակով Եւրոպական Նախարարութիւնը Տէօյչէ-Պանքի հետ բանակցութեանց սկսած է։

ԵՄԷՆԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ ԵՒ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՋԸ

Եմէնի հրամարած կուսակալին տեղ պաշտօնի կոչուեցաւ Նէթիմ պէյ, իսկ յայտնի Լիթիւանական թահիր խայրէտտին պէյի տեղ Երուսաղէմի կառավարիչ անուանուեցաւ Ամասիոյ կառավարիչ Մաճիտ պէյ։

ՇԱՀ ԻՍՄԱՅԻԼԻ ԳԱՀԸ

Կը տեղեկանանք թէ Եւրոպայի հնագէտներ դիմում ըրած են Բ. Դրան որպէսզի կայս. դանձուն մէջ գտնուող Շահ Իսմայիլի գահը որ 800,000 ոսկիի արժէք ունի, իրենց ծախսի։

550 ՄԻԼԻՈՆ ՂՐՈՒՇԻ ԳԱՆՁԱՏՄՈՒԹԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ԻՐԱՏԷՆ ԵԼԱԻ

Կայսերական իրատէով արտօնուեցաւ 550 միլիոն ղրուշի դանձատոմսերը հրապարակ հանել։ Այս մասին առժամեայ օրէնք մը հրատարակուեցաւ որ կը բաղկանայ 10 յօդուածներէ և մէկ յաւելուածական յօդուածէ։

ՏՐԻՊՈԼԻՍԻ 50 ՄԻԼԻՈՆԸ ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ

«Պիւրքէթն Ֆինանսիէի Թղթակիցը կ'իմանայ թէ Տրիպոլիսի հանրապարտքի գումարի խնդիրը կարգադրուած է և 50 միլիոն ֆրանքի հասնող յիշեալ գումարը տասը օրէն հանձ. պարտուց վարչութեան դանձուն պիտի յանձնուի, և անոր 200,000 ոսկին պետական դանձուն պիտի վճարուի։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Բոլոնիա, 7 Փետրուար.— Եթէ զինուորական գործողութիւնները Տարանէլին սպառնալու բնոյթ մը ստանան, հաւանաբար բոլոր մեծ տէրութիւնները պարզ հանդիսատեսի դիրքին մէջ պիտի չմնան, կ'ըսէ «Բէօլնիչէ Ցայտնոկ»։

Բարիզ, 7.— Սոֆիայէն «Մաթէնի»ի կը հեռագրեն.— Կ'ըսուի թէ Վէնիզէլոսի Սոֆիա այցելելը նպատակ ունի Ցոյն և Պուլկար խնդիրները կարգադրել։

Վէնիզէլոս Ֆէրտինանտ թագաւորին կողմէ ընդունուեցաւ և երկար տեսակցութիւններ ունեցաւ Կէշօֆի հետ։

Պուլկարները կը յայտարարեն թէ իրենք պատրաստ են հաշտութեան ընդունելի առաջարկները լսելու և անմիջապէս թշնամութիւնները դադրեցնելու, բայց իրենք չեն կրնար վերջին բանակցութիւններու սկսիլ և նոր ձախողուածի մը առթիւ դնել իրենք զիրենք հիմնուելով տարտամ խոստումներու և չատ սահմանափակ զիջումներու վրայ։

Վիեննա 7 Փետր.— Բեռլինէն կը հեռագրեն թէ Հոհէնլոհէ իշխանը այսօր երկրորդ անգամ պիտի ընդունուի Զարին կողմէ, որ իշխանին պիտի յանձնէ Ֆրանց Եօզէֆ կայսր ղրկած ինքնագիր նամակին պատասխանը։

Կարգ մը թերթերու տեղեկութեանց համաձայն իշխանին տարբերութիւնը կատարեալ յաջողութեամբ մը չէ պսակուած։

Պելկրատ 7.— Վէնիզէլոս և Բասիչ Յայնսներդ համաձայնութեան հիմերուն վրայ խորհ դարձեցան պատերազմի վերջ հաղորդ բանակման խնդրին մասին։ Կարգ մը թերթեր կը կարծեն թէ Ցոյնական համաձայնութիւնը գոհացում չի տար Պուլկարիոյ։

Պուքրէշ.— Պոլկար և Ռումէն կառավարութիւնները չկրցան իրենց միջեւ համաձայնիլ բանակցութիւնները Սոֆիայի թէ Պուքրէշի մէջ շարունակելու ժամին։ Ռումանիոյ հանրային կարծիքը չատ յուզուած է։ Ան արագ լուծում մը և կարգի ընթացք մը կը պահանջէ կառավարութենէն։ Պաշտօնական շրջանակները կը յուսան սակայն խաղաղ և գոհացուցիչ լուծում մը Ռումանիոյ համար։

— Սոսոյդ է թէ, ըսաւ Բարէլլան, որ կ'ախատէր ճշմարտութիւնը երեւան հանել մեծ հաւատարիմին չեշտին և դիմագծութեան մէջ, թէև թագաւորը համակրելի չէ ինձի, խնդիրը ա՛նպիսի ոճիրի մը վրայ է որուն կատարուիլը չեմ կրնար թոյլ պարտիլ, եթէ զայն արգիլելը ինձմէ կախում ունենար։

— Եթէ այսպէս է, ըսաւ ուժգնապէս Էսքինոզա, թագաւորը կ'ազատուի և քախտերնիդ կը շինուի։

— Իմ բախտս շինուած է, ասով մի՛ զբաղիր։ Ծաղրեց ասպետը, որ իսրապէս կը խորհրդածէր։ Բացատրեցէ՛ք ինձի աւելի թէ ի՞նչպէս պիտի կրնամ միտ մինակ գործադրել ինչ որ Սուրբ Աստուծոյ չի կրնար կատարել հակառակ իր արամադրած ոճրոյ ոգորութեան։

— Շատ պարզ է։ Ենթադրեցէ՛ք թէ դէպք մը պատահի որ մարդը կաստիճի իր ոճիրին կատարումէն առաջ, առանց կարենալ ամբաստանելու մեզ թէ մենք յանցաւոր ենք։ Թագաւորը կը փրկուի առանց խռովութիւններէ վախնալու, ինչ որ էական է։

— Սակայն մի՛ կարծէք թէ պիտի ազատեմ դայն, ըսաւ, Բարէլլան ասանօրէն։

— Ա՛յ անուշա, ըսաւ Էսքինոզա ուժգնակի։ Բայց կրնաք կասի բռնուիլ անոր հետ և բացէ ի բաց կասելու գրգռել դայն։ Մարդը քաջ է։ Բայց ձեր նուրը անպարտելի է։ Բաղնումին լուծումը ապահովուած է, ձեր հակառակորդին մանր ոճրոյդ է։ Կ'ենթադրեմ որ ամբոխը ոճր պիտի չելլէ որովհետեւ օտարական մը կասիլ պիտի բռնուի էլ Թօրէրօյի հետ, և թուրի դժբախտ հարուածով մը պիտի ջախջախէ այս խիստ բազմայոյզ անձնաւորութեան ապարէզը... Սովորական դէպքն է այս որուն վրայ կը խօսէի ձեզի։

— Լաւ զուլական է, խորհեցաւ Բարէլլան, Մասնաւորեան խաղ մըն է այդ դժբախտ իշխանին հասցնելու, և այս քանանան միամտօրէն կը խորհի թէ պիտի ընդունիմ գործադրել հարուածը։

Եւ, պեխերը քաշեցեր.

— Էլ Թօրէրօ՞ ըսիր։

— Այո՛, ըսաւ Էսքինոզա անհանգստութեան ակզբնաւորութեամբ մը։ Անձնական պատճառներ ունի՞ք խնայելու զայն։

— Պարո՞ն ըսաւ Բարէլլան սառուցիկ դէմքով մը և առանց հարցումին պատասխանելու, կրնամ ըսել ձեզի թէ թագաւորին կեանքին դէմ դաւաճանութեան այդ պատմութիւնը բոլորովին չինծու պատմութիւն մըն է... բաւական է որ ըսեմ ձեզի թէ ինձի կ'առաջարկէք...գեղեցիկ ոճանութիւն մը որուն մեղսակիցը պիտի ըլլամ։

— Ինչո՞ւ, ըսաւ Էսքինոզա մեղմօրէն։

— Բայց, ըսաւ Բարէլլան յոգնութիւնը ծայրը ծայրին, նախ որովհետեւ մարդասպանութիւն մը ստոր է և անարդ գործ մըն է, և զայն ինձի առաջարկել համարձակելը, զայն ընդունիլ դիս կարող կարծելը ծանր նախատինք մըն է զոր պիտք է կէս թողում կոծ կորդիդ մէջ, եթէ չյիշեմ թէ դեռ քիչ առաջ պատասխանեցիք իմ կեանքս չգործածելով իմ մասիս ձեր տրնակած մարդասպանները։ Բայց զգուշացիք։ Համբերութիւնը իմ առաքինութիւններէս մին եղած չէ. և ժամանակը ի վեր ձեր ինձի բրած նախատալից առաջարկութիւններդ ապատ կը կացուցանեն դիս ձեզի հանդէպ ունենալ կարծած իմ պարտականութիւններէս։ Բայց որովհետեւ կրնաք չնակնալ այս փաստերը, զորս կը գարմանամ ձեզի պարզելու պարտաւորուած ըլլալուս համար, պա, պատրաստ կ'ազդարարեմ ձեզի թէ Տօն Սէզար իմ բարեկամներէս է։ Եւ եթէ ձեզի ունիմ խոր-

ցեին, և այս քանանան միամտօրէն կը խորհի թէ պիտի ընդունիմ գործադրել հարուածը։

Եւ, պեխերը քաշեցեր.

— Էլ Թօրէրօ՞ ըսիր։

— Այո՛, ըսաւ Էսքինոզա անհանգստութեան ակզբնաւորութեամբ մը։ Անձնական պատճառներ ունի՞ք խնայելու զայն։

— Պարո՞ն ըսաւ Բարէլլան սառուցիկ դէմքով մը և առանց հարցումին պատասխանելու, կրնամ ըսել ձեզի թէ թագաւորին կեանքին դէմ դաւաճանութեան այդ պատմութիւնը բոլորովին չինծու պատմութիւն մըն է... բաւական է որ ըսեմ ձեզի թէ ինձի կ'առաջարկէք...գեղեցիկ ոճանութիւն մը որուն մեղսակիցը պիտի ըլլամ։

— Ինչո՞ւ, ըսաւ Էսքինոզա մեղմօրէն։

— Բայց, ըսաւ Բարէլլան յոգնութիւնը ծայրը ծայրին, նախ որովհետեւ մարդասպանութիւն մը ստոր գործ մըն է, և զայն ինձի առաջարկել համարձակելը, զայն ընդունիլ դիս կարող կարծելը ծանր նախատինք մըն է զոր պիտք է կէս թողում կոծ կորդիդ մէջ, եթէ չյիշեմ թէ դեռ քիչ առաջ պատասխանեցիք իմ կեանքս չգործածելով իմ մասիս ձեր տրնակած մարդասպանները։ Բայց զգուշացիք։ Համբերութիւնը իմ առաքինութիւններէս մին եղած չէ. և ժամանակը ի վեր ձեր ինձի բրած նախատալից առաջարկութիւններդ ապատ կը կացուցանեն դիս ձեզի հանդէպ ունենալ կարծած իմ պարտականութիւններէս։ Բայց որովհետեւ կրնաք չնակնալ այս փաստերը, զորս կը գարմանամ ձեզի պարզելու պարտաւորուած ըլլալուս համար, պա, պատրաստ կ'ազդարարեմ ձեզի թէ Տօն Սէզար իմ բարեկամներէս է։ Եւ եթէ ձեզի ունիմ խոր-

ԿԱՐԵՒՈՐ

Թերթիս չորքն և վարչական պաշտօնեայ Պետրոս էֆենտի Ն. Վանեան, Սարաքաք, Իզմիթ և Պարտիզակ մեկնած է «Մանկութեան»ի բաժանորդագրական և գործակալական հաշիւներով զբաղելու համար. կը խնդրենք մեր բաժանորդներէն հարկ եղած դիւրութիւնը և բարեացակամութիւնը չդանալ յիշելին։

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՄԻՀՐԱՆ ԳԱԼԷՄԲԵԱՐԵԱՆ

Բերա, մեծ փողոց Աղա Ճամիի դիմացի կարգը, թիւ 117

Երկար տարիներէ ի վեր ունեցած փորձառութենէս լիապէս համոզուած եմ որ Դեղարան մը կրնայ յաջողիլ այն պարագային՝ երբ ուղղամտութիւն, ճշտապահութիւն և աշխուրջ հսկողութիւն կը տիրեն ամէն գործառնութեանց մէջ, փութացնելու համար հիւանդին ապաքինումը։

Կը մաղթեմ որ երբէք չհիւանդանալ, բայց եթէ երբեք պէտք ունենաք ո և է դեղագրի մը պատրաստութեան, հաճեցէք դիմել մեր նոր Դեղարանը, ուր պիտի գտնէք արուեստին ամենաուրբ պահանջումներու համաձայն դեղերու խըղճամիտ պատրաստութիւն դեղերուն ամենէն ժամանը։

Անձնապէս ալ համոզուելու համար այս ճշմարտութեան, կը բաւէ անգամ մը միայն այցելել դեղատունս։

Մեր գաւառացի հայ ազգակիցներուն դարմանումի համար մասնագէտ առաջնակարգ բժիշկներու պէտք ունեցողներուն ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի երբ դիմեն մեր դեղարանը։

Քիչ ատենուան մէջ յարգոյ հասարակութեան մօտ գտած ընդունելութենէն քաջալերուած, սկսած եմ «եւրոպական» կեդրոններէ ուղղակի բերել տալ դեղերու մթերքը։

Զուիցերիական պատուասի ժամանում շաբաթը 2 անգամ.

Տրամադրելի վկայական հիւանդապահուհիներ

Տքթ. Հ. ԻՆԿԻԼԻԶԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՍՆՆԴԱՄԻՋԱՑԱՆ ԵՒ ՎԷՆԷՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

Դիտական ամենավերջին մեթոտներով կը դարմանէ հին և նոր ջերմամիզութիւնը, դժուարամիզութիւնը, սերմնահոսութիւնը, նոյնպէս միզամանի, երիկամունքի և Բրոսթաթի հիւանդութիւնները։ Իսկ ֆրանկախտի ամէն տեսակները կարճ ժամանակի մէջ հինգվին կը բուժէ ի հարկին 606 ի չիճուկով։ Հիւանդ կ'ընդունի, բայց ի կիրակի ամէն օր Պահէճ գաղու, Պողոչաէֆին դէմ, Սթանպոլ խան, թիւ 13, իր մասնաւոր դարմանատան մէջ։ Հիւանդութի օրերը ձրի։ 50—10

ՏՔԹ. Գ. ՍՈՒՐԵԱՆ

Բժիշկ Ֆրանսական Հիւանդանոցին և Նախկին Տնօրէն-Բժիշկ Ֆրանկախտի հիւանդանոցին

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ֆրանկախտի, արանց և կանանց Ծնդամիզական և վիրաբուժական հիւանդանոցին

ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ.

Իր երկար փորձառութեան շնորհիւ կարող է կարճ ժամանակէն բուժել ամենահին ջերմամիզութիւնը (կոմպլիքէթ.) ֆրանկախտը, սեմնահոսութիւնը, առնական կարողութիւնը, ի հարկին եղեքարարաժութեամբ և Սէրօմի ներարկումով։

Նոյնպէս կանանց արգանդի հիւանդութիւնները, դաշտանի խանգարումները, հոսումները և արանց դժուարամիզութիւնը, բրոսթաթ և միզամանի հիւանդութիւնները և քարերը (աւազախտ) կը բուժէ իր նոր-բանեար գործիքներու միջոցաւ, կատարելով անհրաժեշտ վիրաբուժական գործողութիւնները։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 1-6 (Ը. Ե.) Պաղչէ Գարու Համիտիյէ-Մէպալի դէմ Իզմիւճեան դեղարանի վերի յարկը իր մասնաւոր սրահին մէջ։

ՀԱՏԱՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՒՐՈՊ. ԹԵՐԹԵՐՈՒ

«ԲՈՒՐ ԱԼ ԲԷՕԲԼԸ ՏՕՐԻԱՆ»

Հայկական պահանջներուն նուիրուած

ԲԱԲԱԿԱԼԼՕ

Աշխարհահռչակ պատկերավարդ

քաղաքական երգիծաթերթ

«ԼԸ ՄԱԹԷՆ», «ԼԸ ԹԱՆ», «ԼԸ ԺՈՒՐՆԱԼ»

եւն. քաղաքական օրաթերթեր

—

Գաւառական լրագրավաճառներու մասնաւոր զեղչ։ Դիմել Պոլիս, Պապը Ալի ճանապարհ թիւ 72, Եփրատ գրքակալութիւն, Սթեփան Քիւրքճեանի։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ

ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ ԵՒ ՍՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՌԻՓԷՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ

ԳԱԼՈՒՍՏ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Դիտական վերջին նորութեանց համեմատ առանց ցաւ պատճառելու կը դարմանէ ջերմամիզութիւնը, ֆրանկախտը, երազատոքութիւնը, առնական անկարողութիւնը և դժուարամիզութիւնը։

Բացի կիրակէ, ամէն օր կը գտնուի Պահէճ գաղու, Նէքէրճի Հաճի Պէքիրի անկիւնը, Մէրճիմէճեան դեղարանը։

ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԸ ԶՐԻ 30—3

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ԹՈՎՄԱՍ

ՃԱՆՃԱՌԱՏԱՐ

Եւ հաշիւպահ՝ թղթի տեսակ գիրքեր, բոլոր հոյլ, փրանս. թուրք. հասցէ՝ Կ. Պոլիս, Կալաթա Ճաճաէսի թիւ 4 սենեակ-Ֆոքաս, Ս-ալը փողոց թիւ 5 Դարձաւորութեանք գաղթի Ճշդապատուութիւն բացարձակ հիշատակագրութիւն ամենայն ազգագրագրաց ամենայն գրագրաց։ Ամենայն թուրքերէն գրքեր։

ՏՕՔԹ Ք. ՃԷՋԱԿԼԷՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՍՆՆԴԱՄԻՋԱՑԱԿԱՆ ԵՒ ՍՈՐՔԱՏԻՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՆԵՐՈՒ

Պետական և Ազգ. հիւանդանոցներու մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով կարճ ժամանակի մէջ կը դարմանէ հին և նոր ջերմամիզութիւնը, երիկամունքի (պէսպրէք), միզամանի, բրոսթաթի բարբոքումներ, զէշ դարմանումի յաւալ եկած ամորձիքներու ուռեցքներ, անկարողութիւն, ամլութիւն, բրոսթաթի վերաբերեալ բարբոքումներու համար Վրաբի նորանոր գործիքով մասած, արգանդի և ձուարանները ապտրութիւններ։

Դեղակաթաթար համար տարբերական դարմանումներու հետ էլեքթրիք Սալվարսանը երակէն ներարկումները մասնաւոր խնամքով կը կատարէ դեւրասաստ շեր գնով։

Բացի Վատէմանէն, իր դարմանումին առէջ գտնուած կիւանդներուն թարթախ, մէջը, խուրմ մասրաբանական քննութիւններ առանց վճարումի։ Բացի կիրակէ, ամէն օր կը գտնուի Պոլիս, Սէնի Բոսթանաթ ճաճատէր թիւ 4, Հայկ Ալլահվէրտիի դեղարանը։ ՍՐԿԱՐՇԱԼԻՔԻ օրերը ձրի։

ՏՔԹ. ՏԻԳՐԱՆ ԹԱՊԻՊ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՄՈՐՔԱՅԻՆ ԱԽՏԵՐՈՒ

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, Նիւքի Օսման պէյի գաղիներին մոտ Նանեան տարթիմա. նի իր յարկատարին մէջ

Արանց և կանանց ինչպէս նաև ազգ ամենազգի հին և նոր ախտերը, տամաքի, ալիքներու, երիկամներու, օրտի ծայն հիւանդութիւնները անպիրկան և ամերիկեան նորագոյն մեթոտներով կը դարմանէ։ Ֆրանկախտը և անոր հետևանք բոլոր յատուկ հիւանդութիւնները Մալվարսանի և բոլորովին նոր դրութեամբ Սաամինի ներարկումներով կը տաւժէ բոլոր առանց ա՛ և է ցաւի և առանց զրաղումի արգելք ըլլալու։

Որպէսզի ո և է մէջը չի վարակուի թիֆոյով և գուլբայով, վերջերս Ամերիկայի և Անգլիոյ մէջ հնարուած, կիրարկուած և յաջողութեամբ պատկուած նորագոյն միջոցներով պատաստում ալ կը կատարէ։

Ուրբաթ օրերը միայն։ կէս օրէ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԱՐԵԶՐԱՏՈՒՆ

ԹԱԳՈՒՄ ՅՈՒՆԱԿԱՆ

ՖՈՆՍՕԼԱԹՈՅԻՆ ԴԷՄ

(ՔԱՆԷ ԹԻՒՐՔ)

Այս անգամ Թագիմ յունական քոնսոլաթոյին դէմ գտնուած Քանէ Թիւրքը, զոր ես վարած եմ, ընտանեկան չեղ երեկոյթներու համար ամէն տեսակ մաքրութեան և սպասարկութեան համար վերջին ասպիսան հոգ տարած եմ և մասնաւորապէս Արեւելեան երաժշտախումբի մը հետ պայմանաւորուած եմ հեռաւոր անձերէն բաղկացեալ, որոնք Ծնդեան առաւօտեան սկսեալ ամէն օր մինչեւ կէս գիշեր ընտիր կատորներ պիտի նուագեն։ Հոչակաւոր քէմէնչէ Անասիան էֆ., ուտի Մարբրիք Իպրահիմ էֆ.. քանոնի Շէմսի էֆ., հանէնաւ Միհրդատ էֆ., հանէնաւ Յակոբոս էֆ., հանէնաւ Լիմին էֆ.։

Սքանչելի Տրէհէր պիրա։ Դիները գոհացուցիչ։

Ընտանիքներու համար մասնաւոր սպասարկութիւն։ Վարձակալ

5—3 ԼԻՒՕՐ ՍԱՌՏԻ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Իրաւաբանական համալսարանի երիտասարդ ուսանող մը, որ նախապէս ուսուցչական զանազան պաշտօններ վարած և տեղեակ է, հայերէն, թուրքերէն, անգլերէն և ֆրանսերէն լեզուներու, ինչպէս նաև ուսման այլեւայլ ճիւղերու, կը փափաքի Պոլսոյ կամ գաւառներու մէջ ուսուցչական պաշտօնի մը կոչուիլ։ Այս մասին խմբագրութեան դիմել։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԻՃՐԱ ՏԱՒԻԷՍԻՆՏԷՆ.—

1 ատամ մուշամա գունէքա, 2 մուշամա զոլիքուզ, 1 սաղիր գաւա, 1 քէօնէ սաճ սօպա, 1 ճամը սոլապ, 1 եազըլանէ եազը թագմը, 1 գօբիա մաքինաը մա տոլապ, 1 սիվար սաաթը, 3 էկէրան սանտալեա, 2 օրկոչ իսկէմլէսի, 2 ճամբզ քէօնէ ճամէկեան լէվոաը։

Լեւոն էֆ.-ին գօմիսիոնը Միհրան էֆ. զիմէթրնաէ պա իլամ մահքիւմ, պէտէլի իսարան ալաճաը օլան մալիւմ իւլմզգաաբ մէպալիղին թէէմբի իսթիքնաը զբմերնաա մէտեունը միամիլէյին մալի զբմերնաա մէտեունը միամիլէյին մալի օլուպ, մահճուպ վէ ֆիւրուխթը մուգարրեր պուլունան վէ պպաաէ ճինա ու մզգտարը կէօսթէրիլէն օն պիր գալէմ էշեա շէհրի հալը Բուսմրնին 18ինեի ճուսաա կիւնիւ ալաթուրգա սաաթ 5ին 7էջ գաաաբ Սթանպոլտա Պանչէ Գարաւսքնաա ճէլալ պէյ խասընտա պիլ միւգայէաէ ֆիւրուխթ օլուճաքընտան, թալիպ օլանլարը եէվմ վէ վագիբ մեպիւրատ մահալնաա հաղիր պուլունմալարը Սկիւտար Իճրա Տաիրէսինէն իլան օլունուբ.

13 Քեանունը տանի 328

ՏՈՔԹՈՐ ԵՒՈՒԼԱՐԻ ՇԱՀՊԱԶ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱԶԳՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

[illegible]

ԱՀ՝Ի

ՏՕԳԱՏԱՒԵՐԸ ՌՈՒՄԱԴԷԶՄԻՆՈՎ

ԳՏԷՔ Ի ԴԱՍԱՏԵԼ

Գաղթականի Թժշկական և Ընդհանուր Ճառագայթատան Փոխադրելիք Ճառագայթատան

Սոսա մը երբեմն բժշկիներէ դարձուածքնէր յանձնարարուած և ազգացիներէ բժշկական գրասենեակ մը տեղերէ դարձուածքով Ամերիկայի դրէն դարձուածքով Ընդհանուր դեղատունը յանգաւորը (դէր և երկարատեւ, յանգաւորակէն, ղամբէ և դանակարկեալներ) ցաւերը յաղթելու համար կը դարձնէ։

Ծարունդով այս դիւանդութիւնները ներքին տառապողները «Միւմպէդմինին մէկ ՀՀ-ին դարձուածքամբը անդամ անոր գործադրանց ազդեցութիւնը պիտի տանին։

ԵՐԵՔ, ԴԱՀԵԿՊՆ է

Գրասենատը գեղագրոր Յակոբ Հարկանեան Գաֆրա Գալաթա, կեդրոնատեղին է Գալիլագեան գեղագրատանոցը։ Գաւառներէն յանձնարարութիւնները 2 զրուշ փոստի ծախքով միայն կ'ընդունուին։

ԳՈՒՐԹԱԿԱԼ

Ագ Շեհիրի մեր նոր գործակալն է Ցարութիւն էֆ. Մաշեան, օրուն պէտք է դիմել բոլոր հաշուական խնդրոց և Մանկութեան բաժանորդագրելու համար։

ՄԵԾ ՎՃԱՐԱՐՈՒՆ

ԼԱՍՏԻԿ ԿԱԼՕՇՆԵԻՈՒ

Ց. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԷՍԿԻ ՋԱՊԹԻՅԷ, ՔՕ—ՕՔԷՐԱԹԻՎԻ ԴԷՄ

Վաճառատունս, որ 12 տարուան փորձառութեամբը կրցած է շահիլ յարգոյ հարդներուն համակրութիւնը, կը գտնուի առաջնակարգ ռուսական, ամերիկեան և անգլիական ամէն տեսակ կալոշի ճոխ մթերք մը, անմրցելի գիներով։ Ցոկուսնութիւնը երաշխաւորուած։ Ամէն կերպ դիւրութիւն յանձնարարող։ Գաւառներէն յանձնարարութիւնը փութով կը կատարուին։ Վաճառում մեծաքանակ և փոքրաքանակ։

ՄԵԾ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

„ՄԱՆՉՈՒՄԷ"Ի ԸՆԹԵՐՁՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՆՐ. ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

«Մանչումէի» անուանութիւնը դիւրութիւն մը տալու համար ժողովուրդին «Հանրային Գործակատարութեան ընկերութիւն» անուամբ ընկերութիւն մը կազմած է կարգ օրէնքէն և ձեռնհա անձնաւորութիւններէ բաղկացած, զոր Ֆոսանենէ թէ թէ գաւառներէն յանձնարարուած դատական փոխանորդութիւնները, դատական և վարչական հետապնդումներ. դիմումագրութեան վերաբերեալ գործողութիւններ, թէմէթիւթ և կալուածական ուսերիրու զեղչումները, դրամական փոխառութեան և ապահովի կալուածական մինդորդութիւնները, մենաշնորհի խնդրանքներ, վաճառատուներու պաշտօնեայի մասակարարութիւնը իրեն դիւրաւոր մաշելի վարձքով և կատարեան ազնուութեամբ։

Դիմել Պաղ Ալի ճանապարհի «Մանչումէի» խմբագրատան Հանրային Գործակատարութեան Ընկերութեան անուրն Ս. Գաբրիելեան էֆ.։

ԴՊԻՐՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԱՍԷՐՆԵՐՈՒՆ

ԱԶԳԸ ԼՈՅՍ

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ

Մայր Եկեղեցւոյ դպրապետ Գրիգոր էֆ. Մէհէրեանի կողմէ իր վարպետին, բարեյիշատակ Նիկողոս Թաչեանի ձեռագրաց և Էջմիածնական հեռաւորութեամբ ձայնագրուած և գրաբարէն Ցակոբ էֆ. Ներսիսեանի կողմէ տպագրուած Հայ Եկեղեցական Շարականներու առաջին պրակը 8 երեսէ բաղկացեալ ընտիր թուղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ, Մաղկազարդի երգերէն սկսեալ, հետզհետէ հրապարակ պիտի ելլեն մեր եկեղեցական բոլոր շարականները, Ս. պատարագի և այլ երգերը պրակ առ պրակ։

Իրեւ նմոյշ հետեւեալ հատուածը կը դնենք հրատարակուած գործին վրայ զաղափար մը տալու համար։

Ա յ ս օ ր յ ս ի ր կա

ն ի մ

ռն յ ց

Իւրաքանչիւր պրակի գինն է 40 փարա։ Զեռքէ չպիտի ծախուի։

Գնել փափաքողները պէտք է դիմեն կեդրոնատեղին՝ տարեւ նշանակուած հասցէին կամ Մայր եկեղեցւոյ քանկալը, իսկ անոնք որ առ նուազն 5 պրակի արժէքը կանխիկ կը վճարեն, մեր կողմէ կարգուած մասնաւոր ցուցիչի մը միջոցաւ պիտի տրուին։ Անձամբ ներկայանալու դիւրութիւն չունեցողները կրնան երկտողով մը իրենց հասցէն իմացնել և մեր ցուցիչը մասնաւոր ընկալագրի փոխարէն բաժնեդիրը զանձելով իւրաքանչիւր պրակ հրապարակ ելլելուն պէս ուղղակի իրենց հասցէին կը յանձնէ.

Գաւառներէն բաժանորդագրուիլ փափաքողները պէտք է առնուազն 20 պրակի արժէքը, ինչպէս նաև փոստի ծախքը կանխիկ վճարեն. իսկ անոնք որ դիւրութիւն չունին 20 պրակի արժէքը մէկ անգամէն վճարելու, կրնան առ նուազն 4 հ. գի միանալով հինգ-հինգ պրակի արժէքը միանուագ ղրկել։

Մեր հասցէն է՝

ԳՐԱՆՑՈՒԼՍԱՆ ԵՒԻԹԷՄՊԷՆ

Վլոյոսա, Մարի խան, Գալաթիա Կ. Պոլիս

حروفات دوكخانهسى غوتنبرغ

ووتورده ماترى خان غلطه استانبول

ՏՕՔԹ. ՌՈՒԲԷՆ ՕՀԱՆԵԱՆ

ՔԷՕԲԱՇԵԱ

Վկայեալ Պէյրութի Ամերիկեան հանրատանէն, առժամայ թաղտակական բժիշկ, մասնագէտ, ներքին և մորթային հիւանդութեանց։ Կը հրաւիրենք Քէօթահեայի արգոյ հասարակութիւնը օգտուիլ յարգելի Տօքթէօրին ներկայութենէն։ 3—5

ՏԵՂԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ռուս. Թագաւորի ֆրանսական հիւանդանոցին մասին թիւ 9 Վալիաէ Զէյրէք ճաճատէր

Տ՝ՈՒԹ. ԱՐԱՄ ՈՒՆՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԳԻՐԹԷ ԱԿԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈԿՈՐԴԻ

ՀԻՇԷՆԳԱՒԹԵՆ

Բարեկամ մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ հիւանդական նուիրեան ու ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած ու ամէն նորանոր մեթոտներով մեր ներսի մեծ յաջողութիւնով կ'դարմանէ գոնորիան՝ դլխու պարան ու ինկեցած գանգրեր՝ ամանկի թեռեր ու ամանկի թիթեր՝ ամերիկեան հիւանդութիւններու նամանաւանդ ամերիկեան ու թիթ վրայ ամենաբիններու, ինչպէս ցարդ անդրանիկ նկատուած ցաւերու դարձուածքներուն՝ կատարելապէս կ'լուսնի նորանոր գործիքով։ Ամէն ինչ ամէն օր գրասենեակ։ Ամենայն գործիքներ։

ՏԵՂԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ԱՌԱՆՁԻՆ ՈՒ ԿՈՂՈՐԴԻ

Գաղթականաց Հիւանդանոցաց պիտոյքներու գործարանը ժամանակաւորապէս Գալաթիոյ Գարաքէոյ Ալանի Ալանի Ալանի թիւ 30 42

ԹԷՈԹԻԿԻ 1913 ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

ԱՄԷՆՈՒՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

ԴԻՆ 12 ՂՐՇ. ԳԱՒԱՌ 15 ՂՐՇ.

ԵՒ ԼԻԼԱԻ ՆՈՐ ՏԱՐԻՈՅ

ԿԵՂԵՑՈՒՀԷՐԸ

ԴԻՆ 2 ՂՐՇ. ԳԱՒԱՌ 2,50

Կեդրոնատեղի՝ ՏԷՐ ՆԷՐՍԷՍԵԱՆ վաճառատուն Կ. Պոլիս, Պահէճ Գաղու

ՍՊԻՏԱԿ ԴԵՂԱՐԱՆ

Գ. ՀԱՃԵՆ

ՍԻՐԴԷՆ ԳԱՂԸ-ԱԼԻՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՑ

Գնալու հրապարակէն ոչինչ չգնալ։ Դեղագիրս ամբ չենք տար։ Ի՞նչպէս՝ հուսալ էք որ առան գիներնէ թարգ ըլլայ։ Ոչինչ գնդ որ գոյութիւն ունի, նորապէս գնել, տուր պիտիցէք ամենայն մէջ գնդարանս ուր ձայ մոքրութիւն նշանաւորութիւնն և ուժան տեղեկագրի գրատարուած։

Դեղարանս ինչ գտնուին ամէն ժամ ամենանոր թարգիներ, ամէն տեսակ հիւանդութեանց վնասներուն համար և ցեղաբանութեան ժամանակաց ծանր Ուսուցչանն է։ Իր ցանկը նոր տարեան և գեղարանին վրայ ցարդ ուր կը գտնուի ամէն օր։ Ուրբաթ օրեր բացարձակապէս և ի։

Գաւառացի Հիւանդներու պիտոյանները արագ թարգմանուն ժամանակաց ընդ։ տեղեկեր 30 42

ԱՄԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Ամանակաց գրական հանդէսը ամսական գրական հանդէս մը։